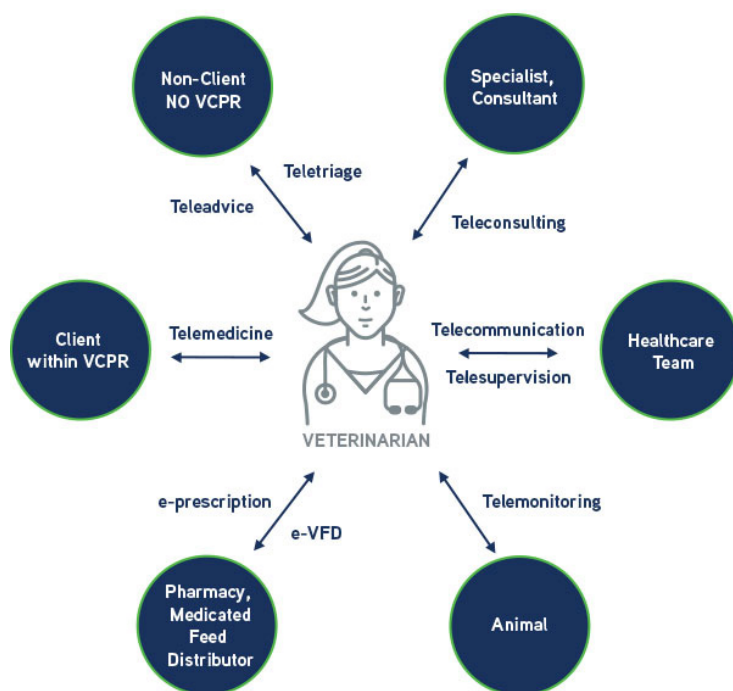

KNMVd position paper telehealth en telemedicine

Onder telehealth verstaan we het gebruiken en uitwisselen van diergezondheidsinformatie via een digitaal platform. Via een dergelijk platform wisselt een dierenarts bijvoorbeeld informatie uit met een diereigenaar, een dierenarts of een andere gezondheidsprofessional. Telehealth kan de toegang tot veterinaire zorg faciliteren en dierenartsen helpen om efficiënter data en medische informatie uit te wisselen. Naast een consult op afstand, valt ook de toepassing van kunstmatige intelligentie en algoritmes in diagnostiek of het genereren van (patiënt)gegevens via wearables onder telehealth.

Figuur 1. Bron AVMA: *veterinary telehealth, the basics*

Telemedicine

Bij telemedicine wordt gebruik gemaakt van een digitaal hulpmiddel, zoals videobellen, om medische informatie uit te wisselen met als doel de diergezondheid te verbeteren. Onder telemedicine vallen onder andere het op afstand 1) uitvoeren van een consult, 2) het stellen van een diagnose of 3) het voorschrijven van diergeneesmiddelen. Bij telemedicine staat een vaste dierenarts-cliënt-patiënt-relatie centraal. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld teletriage, waarbij dierenartsen of paraveterinair via een digitaal hulpmiddel bepalen of het noodzakelijk is een dierenarts te consulteren, zonder dat er sprake is van een bestaande dierenarts-cliënt-patiënt-relatie.

Wet Dieren

Het uitoefenen van de diergeneeskunde inclusief het onderzoeken van dieren, het stellen van een diagnose en het voorschrijven van diergeneesmiddelen is voorbehouden aan een dierenarts. Een paraveterinair mag op aanwijzing en onder controle van een dierenarts wel een dier onderzoeken, maar geen diagnose stellen en diergeneesmiddelen voorschrijven. In de Wet Dieren staan geen specifieke passages over telemedicine. Dat houdt in dat de wettelijke bepalingen die gelden voor 'fysieke' diergeneeskunde ook van toepassing zijn op digitale diergeneeskunde. Voor het voorschrijven van diergeneesmiddelen geldt dat de dierenarts dit pas mag doen na een klinisch onderzoek of een andere behoorlijke beoordeling van de gezondheidstoestand van het dier of de groep dieren. In beginsel vormt het klinisch onderzoek dus de basis voor het stellen van een diagnose. Een dierenarts mag nooit alleen afgaan op de informatie die een diereigenaar versterkt. Het is aan de dierenarts om te bepalen of een fysiek klinisch onderzoek noodzakelijk is om een diagnose te stellen om diergeneesmiddelen voor te schrijven of dat er een andere manier is om tot een diagnose te komen.

Uitgangspunten telemedicine

De KNMvD beschouwt telemedicine als een hulpmiddel om dierenartsen te ondersteunen. Telemedicine is complementair aan andere methoden die een dierenarts tot zijn of haar beschikking heeft voor het uitvoeren van een consult of het stellen van een diagnose. Telemedicine is niet bedoeld als vervanging van dierenartsen. De dierenarts die telemedicine gebruikt, blijft altijd zelf verantwoordelijk voor de diergeneeskundige zorg die geleverd wordt. De KNMvD is van mening dat een fysiek consult en een bijbehorend klinisch onderzoek de basis blijven voor het stellen van een diagnose en het voorschrijven of afleveren van diergeneesmiddelen.

Omdat een specifiek wettelijk kader voor telemedicine ontbreekt en om misbruik tegen te gaan, vindt de KNMvD het van belang om een aantal uitgangspunten voor telemedicine te formuleren:

- Het op afstand uitvoeren van een consult, stellen van een diagnose of het voorschrijven van diergeneesmiddelen vindt plaats binnen een bestaande dierenarts-cliënt-patiënt relatie¹;
- Buiten een bestaande dierenarts-cliënt-patiënt relatie is alleen triage mogelijk om te bepalen of een consult door een dierenarts noodzakelijk is;
- De diereigenaar is geïnformeerd over (on)mogelijkheden consult op afstand en stemt toe in werkwijze (informed consent);
- De dierenarts kent de beperkingen van een consult op afstand en weegt zorgvuldig af of klinisch onderzoek noodzakelijk is voor het stellen van een diagnose of het voorschrijven van diergeneesmiddelen;
- De bevindingen worden zorgvuldig vastgelegd in de patiëntenadministratie;
- Het vastleggen en uitwisselen van cliënt-patiënt gegevens voldoet aan AVG;
- Paraveterinair mogen geen diagnoses stellen of diergeneesmiddelen voorschrijven;
- De dierenarts is eindverantwoordelijk voor consulten die door paraveterinair worden uitgevoerd;

¹ Een dierenarts-cliënt-patiënt relatie wordt vormgegeven via een behandelovereenkomst zoals omschreven in de Algemene Voorwaarden van de KNMvD.

Bronnen:

Federation of Veterinarians in Europe, FVE position and recommendations on the use of telemedicine, november 2020, https://fve.org/cms/wp-content/uploads/049-Telemedicine_position-paper_adopted-Nov-GA-3.pdf

American Veterinary Medicine Association, Guidelines for the use of telehealth in veterinary practice, april 2021, <https://www.avma.org/sites/default/files/2021-01/AVMA-Veterinary-Telehealth-Guidelines.pdf>

Royal College of Veterinary Surgeons, Guidelines for remote prescribing, maart 2021, <https://www.rcvs.org.uk/faqs/4-can-i-prescribe-pom-v-medicines-via-remote-means/>

Australian Veterinary Association, Telemedicine practice, maart 2020, <https://www.ava.com.au/policy-advocacy/policies/professional-practices-for-veterinarians/telemedicine-practice/>

Bundesverband Praktizierender Tierärzte, Position-zur-Veterinär-Telemedizin, februari 2021, https://www.tieraerzteverband.de/bpt/berufspolitik/Positionen/veterinaer-telemedizin/dokumente/bpt-Position-zur-Veterinaer-Telemedizin_15.02.2021.pdf

Nederlands Huisartsen Genootschap, NHG-Standpunt: e-health voor huisarts en patiënt, <https://www.nhg.org/nhg-e-health>